

Paprazník

Noviny
obce Papradno

Ročník XVIII

1/2021

Dedina roka 2019

apríl

Štvrťročník

Slovo starostu

Vážení spoluobčania, milí čitatelia!

Covid nás drží v šachu

Takto pred rokom nikto neočakával, že korona vírus bude tak dlho obmedzovať náš život, no neočakávané sa stalo skutočnosťou a je aj dosť ťažké predpovedať, koľko to ešte všetko potrvá hlavne vzhľadom na opatrenia našej vlády. Už na začiatku celoplošného testovania odborníci tvrdili, že toto nie je tá správna cesta, no „odborníci“ vo vláde si mysleli a stále myslia, že je to ako hra na počítači, ktorú môžeš hocikedy vrátiť a začať odznovu, no nie je to tak. Každé chybné rozhodnutie prináša so sebou následky, obeť a treba urobiť všetko pre to, aby čo najmenej boleli, ale to sa riešiť na sociálnych sieťach nedá.

Štát nám znížil sumu na podielových daniach, ministerstvo financií ruší na tento rok dotácie pre individuálne potreby obcí a tiež budeme mať krátené dofinancovanie rozdielu výnosu z podielových daní z minulého roka. Takže tento rok sa musíme s financovaním zmestiť do kráteného rozpočtu, no vzhľadom k dobrému hospodáreniu v predchádzajúcich rokoch máme ušetrené financie na rezervnom fonde.

Zvládneme aj čo-to v obci urobiť

Určite urobíme rekonštrukciu miestnej komunikácie Pod Húbočou, potrebovali by sme vybudovať prístrešky pre traktor a vlečku, nakoľko je komplikované ich parkovať na viacerých miestach a parkovaním na otvorených priestranstvách by sa technika ničila. Urobili sme i projekt na technické vybavenie zberného dvora a pripravujeme aj výstavbu ďalšej nájomnej bytovky pri bytovkách Pod Hôrkou, nakoľko nám stále pribúdajú žiadosti o nájomné byty a v súčasnosti ich je 86! Postupne dávame do poriadku aj pozemky pod cestami a tí, čo momentálne stavajú, vidia, aké problematické je riešenie, kde do procesu vstupuje pozemkový fond. Pri vchode do kultúrneho domu pribudne box na výdaj objednaného tovaru pre zákazníkov internetového obchodu Alza. Ľuďom by mal priniesť pohodlnejšie vyzdvihnutie si objednaného tovaru v čase, ktorý im vyhovuje, bez toho, aby očakávali príchod kuriéra. Po skúšobnej prevádzke

Bud' me zodpovední

Želali sme si do nového roka, aby sa náš život vrátil do normálu. Nestalo sa tak a my sa snažíme aspoň o trochu normálny život v chaose neurčitých a stále sa meniacich opatrení našej vlády. Bohužiaľ, niektorí podceňujú aj tie najzakladanejšie opatrenia proti šíreniu sa vírusu a hoci boli pozitívne testovaní, veselo sa pohybujú po obci. Mali by si uvedomiť, že aj keď ich prejav covidu je ľahký, môžu nakaziť iných, ktorí také šťastie nebudú mať.

Preto vás prosíme, aby ste boli ohľaduplní a zodpovední, nech sa všetci môžeme tešiť zo začínajúcej sa jari a stretávania sa s blízkymi.

Želáme vám pokojné prežitie Veľkej noci.

Na karnevale v triede sa tento rok zabávali len deti z MŠ.

bude spoločnosť Alza tento automat prenájsť aj iným internetovým obchodom. Box bude osvetlený a zabezpečený kamerovým systémom a spoločnosť nám bude platiť nájom za užívanie pozemku.

Čo sme už zvládli

V zimných mesiacoch sa nám podarilo zatepliť strop v kinosále, vymeniť železné vetracie okná za plastové, cez ktoré už neuniká teplo. Celé pódium je vybrúsené a na novo nalakované. Už aby sme mohli zorganizovať nejakú kultúrnu akciu!

Chuť stavať nové domy

Koncom minulého roka a aj teraz pociťujeme nárast žiadostí o stavebné povolenia.

Pri plánovaní stavby zväzť všetky okolnosti, ktoré vás môžu potom dobehnúť. Osamotené stavby v miestach, kde nie je prístupová komunikácia, voda, električka, vám navýšia náklady na stavbu a nie je v silách obce, aby budovala siete k týmto osamoteným stavbám.

Snažíme sa pomôcť, ako sa dá, ale máme v obci ulice, ktoré sú iba spevnené, a na ulici je viac domov. Keď už začnete stavať bez povolenia, musíte si byť vedomí, že porušujete stavebný zákon, a tiež sú ľudia, ktorí takéto veci sledujú, a my každý podnet musíme riešiť a toto riešenie už musí byť pokutované.

Pokračovanie na str. 2

Slovo starostu

Pokračovanie zo str. 1

V prvej línii

V závere chcem poďakovať ľuďom, ktorí pomáhajú pri testovaní, a to hlavne zdravotníckam, ktoré majú toho fakt dosť. Každodenne sú ohrozované v robote nákazou COVID a cez víkend idú pomôcť u nás v obci, aby sme nemuseli cestovať do Poľskej Bystrice a vystavovať sa čakaniu v dlhých radoch, ako aj kontaktu s ľuďmi, ktorí môžu byť infikovaní. A to sa nájdú jednotlivci, ktorí to komentujú slovami, že to robia pre peniaze. Každý súdny človek si uvedomí, že keď má nejaké príznaky choroby, tak kontaktuje lekára a zostane doma, aby sa preliečil a nenakazil druhých. Testovanie nás donútilo stretnúť sa a čakať aj s týmito ľuďmi v rade, aby sme dostali na to oficiálny papier. A to antigénový test niekedy ani nepotvrdil vírus u človeka, ktorý mal evidentné príznaky. Ten sa potom na základe oficiálneho negatívneho testu pohyboval ďalej v spoločnosti, až kým ho nezložila teplota. Bol som jeden zo starostov, ktorý vystúpil proti celoplošnému testovaniu a odmietal som to organizovať. Potom som si uvedomil, že ak to nezorganizujeme, budú naši občania chodiť po celom okrese po mobilných odborných miestach, aby dostali zdrap papiera, bez ktorého sa vďaka opatreniam vlády nedostanú nikam. Preto som vďaka ľuďom, ktorí nám pomáhajú pri testovaní. Veď sú celý deň zavretí v miestnosti, kde boli aj infikovaní ľudia, a tým sú vystavení riziku nakazenia sa. Preto sa im snažíme vyplatiť peniaze, ktoré si fakt zaslúžia, skôr ako nám to štát preplatí.

Škola síce volá, ale deti musia byť doma

Tiež sa chcem ospravedlniť rodičom za chaotické otváranie školy, ale je to na základe informácií, ktoré dostávame z mi-

nisterstva školstva v súvislosti s nariadeniami vlády. Keby bolo na obci ako na zriaďovateľovi, tak beriem na seba riziko a za dodržania všetkých protiepidemiických opatrení školu otvoríme. Deti potrebujú sociálny kontakt s učiteľmi a spolužiakmi. Vzdelaná mládež je naša svetlá budúcnosť. Po náročnom týždennom rokovaní odborníkov s naším super premiérom bol vyriešený ortieľ znovu zatvoriť po dvoch týždňoch fungovania prvý stupeň škôl a nechať chodiť do školy iba deti rodičov, ktorí nemôžu pracovať z domu. Opatrenie malo byť účinné od stredy (totálne „logické“ rozhodnutie v strede týždňa zatvoriť školu, ktorá funguje). Napriek tomu sme rozposlali oznámenia rodičom, no v utorok o 13:30 sme dostali informáciu, že školy môžu fungovať do konca týždňa tak, ako začali od pondelka. Takéto situácie zažívame stále. Keď by sme potrebovali konkrétne a jasné pokyny najneskôr v piatok, tak ich dostávame v nedeľu. Ale to nie sú konkrétne a jasné, sú iba cez médiá a sociálne siete. Potom tlačíme aj vás – rodičov do stresu, aby ste si dokázali zabezpečiť niekoho k deťom alebo dovolenky, či PN kvôli práci. Mrzí ma to, ale dúfam, že to čoskoro skončí a vakcíny nás oslobodia od vírusu a aj od nelogických opatrení.

Život sa nedá zastaviť

Napriek týmto negatívnym okolnostiam život ide ďalej. Nemôžeme žiť v beznádeji a spoliehať sa na to, že nám niekto pomôže, ale robiť všetko pre to, nech sa to všetko čím skôr pominie a my vyjdeme z krízy ponaučení a pripravení zdolať každú prekážku. Dúfam, že nám nezakážu zarávať zemiaky, lebo ja budem prvý, kto tento zákaz poruší. Prajem vám pevné zdravie, veľa optimizmu, pozitívnu energiu, ktorú jar prináša, a snáď sa budeme môcť už stretnúť aj v kostole počas veľkonočných sviatkov.

Ing. Roman Španihel

Stúpol počet pohrebov

Za mesiac január a február zomrelo 19 našich spoluobčanov. V porovnaní s minulým rokom je nárast o 11. V súčasnej situácii sa o úmrtí ľudia niekedy dozvedia až po pohrebe. Mnohí sa pýtajú, prečo nepočuli vyhlášku v miestnom rozhlase? V tejto súvislosti obecný úrad oznamuje, že vyhlásenie pohrebu sa vykonáva iba na požiadanie. A teda, keď si pozostalí neželajú jeho vyhlásenie alebo neoslavia úrad o vyhlásenie, tak sa oznámenie o tom, že nás opustil náš občan/naša občianka, nevyhlasuje. Zároveň žiadame všetkých aj o rešpektovanie situácie, kedy si rodina nežiada takúto službu, nakoľko pri súčasných obmedzeniach sa posledná rozlúčka so zosnulými vyhradzuje najmä najbližšej rodine.

Štatistika za rok 2020

Počet obyvateľov k 31.12. 2019:

mužov	1 209
žien	1 216
	2 425

Počet obyvateľov k 31.12. 2020:

mužov	1 208
žien	1 192
	2 400

Počet narodených detí:

11 dievčat
10 chlapcov

Počet zomretých:

22 mužov
27 žien

Prišahovalo sa:

29 občanov

Odsťahovalo sa:

26 občanov

Úbytok obyvateľov

oproti roku 2019 = - 25

Matričné okienko

* Víťame vás

Stela Palková

Ema Gablíková

Timotej Hřebičík

Dávid Baránek

Anna Žilinčíková

Samuel Badač

Liliana Bučová

Zomreli

Bohumil Počiatek (1935) 7.12.

Ivan Husárik (1938) 12.12.

Anna Trúchliková (1934) 13.12.

Štefan Brezničan (1944) 13.12.

Stanislav Knapo (1956) 16.12.

Anton Hudek (1925) 21.12.

Pavol Badač (1935) 23.12.

Alžbeta Danišková (1929) 24.12.

Filoména Santusová (1929) 27.12.

Mária Bašová (1935) 31.12.

Alžbeta Bašteková (1927) 1.1.

Ľubomír Beník (1981) 2.1.

Marta Kolkusová (1950) 4.1.

Kamila Šramčíková (1934) 6.1.

Ivan Žilinčík (1943) 14.1.

Anna Levčíková (1934) 23.1.

Stanislav Máček (1955) 25.1.

Dominik Kosorin (1942) 31.1.

Milan Hříbik (1945) 2.2.

Matúš Lališ (1931) 15.2.

Helena Turičíková (1930) 15.2.

Milada Kompaníková (1940) 17.2.

Lýdia Bašteková (1960) 20.2.

Milan Maliník (1933) 24.2.

Jozefa Tabaková (1940) 26.2.

Karolína Janičíková (1930) 1.3.

Albín Lacko (1939) 1.3.

Katarína Teplanová (1946) 4.3.

Vladimír Lališ (1953) 5.3.

Mária Šramčíková (1938) 15.3.

Svadby

20. 2.

Stanislav Moravík
a Zuzana Pavlacová

Diamantová svadba

2. 2. 2021

Viliam Holienčík
a Filoména Moravíková

Verejné priestory si mnohí mylia so smetiskom a ničia spoločný majetok.

Lekáreň Papradno je otvorená

Od stredy 10. marca je v Papradne opäť otvorená lekáreň. Pôvodnú lekáreň prevádzkoval PharmDr. Stanislav Kuttner od 17. 3. 1995. Lekáreň Centa ukončila svoju činnosť v obci k 31. 12. 2020. Od nového roka má priestory v prenájme spoločnosť J&MS, s.r.o. Po administratívne náročnom procese komplikovaným aktuálnou epidemiologickou situáciou budú môcť opäť občania obce a celej doliny kúpiť lieky pohodlne v Papradne. Lekáreň bude bývať otvorená od pondelka do piatka v čase od 7.00 do 14.30. (zb)

Povinný respirátor občania nad 65 rokov už majú

Od 15. marca je povinné nosenie respirátorov typu FFP2 vo všetkých vnútorných priestoroch. Samozrejme, okrem vlastného domu. Občania nad 65 rokov, ktorí majú trvalý pobyt v Papradne, už respirátory majú doma. Obec Papradno ich pre nich zabezpečila. Spolu bolo rozdáných takmer 940. Roznášali ich zamestnanci obecného úradu spolu so starostom obce. „Táto skupina našich občanov patrí k najohrozenejšej skupine ochorením COVID-19, preto sme sa rozhodli prispieť k tomu, aby mohli lepšie ochrániť svoje zdravie. Pre mnohých z nich je obstaranie si respirátora veľmi komplikované. Týmto sa im aspoň trochu odvdáčiame za všetko, čo urobili pri budovaní a zveľaďovaní obce v ich produktívnom veku,“ vysvetlil Roman Španihel, starosta Papradna. (zb)

Za krajšie Papradno

Kam s použitými rúškami či respirátormi?

Otázka stále aktuálna aj rok po objavení sa respiračného ochorenia COVID-19. Ministerstvo životného prostredia SR odpovedalo na ňu nasledovne:

- Použitá rúška či respirátory treba dať do plastovej tašky, vreca, a pevne uzavrieť.
- Vreca či tašku treba vyhodiť do nevytriedeného komunálneho odpadu (čierny kontajner).
- Použitá rúška či respirátory v žiadnom prípade nepatria do triedeného odpadu.
- Samozrejme, treba si umyť ruky a postupovať podľa všetkých hygienických pravidiel.

Dopĺňame ešte výzvu ornitológov: pred vyhodením týchto ochranných pomôcok odstráňte z nich gumičky a šnúrky! (zb)

Osobnosťou cestovného ruchu 2020 je Hanka Beníková

Prestížne ocenenie v súťaži TOP v cestovnom ruchu Trenčianskeho kraja za rok 2020 pre najlepších v cestovnom ruchu putuje do Papradna! Udeľuje ho Krajská organizácia cestovného ruchu Trenčín región už od roku 2017. Odborná komisia rozhoduje o víťazoch v kategóriách – TOP ubytovacie zariadenie, osobnosť cestovného ruchu, TOP inovácia v cestovnom ruchu, TOP turistický produkt a zariadenie prístupné pre ťažko zdravotne postihnutých v januári 2021. Osobnosťou cestovného ruchu za rok 2020 sa stala Anna Beníková. Víťazi súťaže si ocenenia prevezmú na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu ITF SlovakiaTour vo štvrtok 13. mája 2021 v Bratislave. Hanke srdečne gratulujeme. (zb)

Prečo sa testuje v Papradne?

Obec v spolupráci s Nemocnicou s poliklinikou v Považskej Bystrici zabezpečila pre občanov mobilné odberné miesto. Organizačné zabezpečenie testovania je časovo a personálne náročné, a tak ostatná robota, ktorú robíme, musí jednoducho počkať. Organizujeme ho preto, aby naši občania nemuseli cestovať do PB, hľadať voľné MOM a čakať dlhé hodiny v radoch medzi chorými kvôli testovaniu, ktoré je viac-menej povinné. Zhrnuté a podčiarknuté – obec má s testovaním viac starostí ako prínosov. Ľudia, ktorí zabezpečujú administratívne činnosti a aj samotný odber, majú svoje rodiny, povinnosti, prácu, no idú pomôcť a riskujú aj nakazenie, nakoľko prídu priamo do kontaktu s infikovanou osobou a na začiatku o tom ani nevedia. Zaslúžia si našu vďaku. (zb)

Z rozprávky do rozprávky

Na začiatku bol jeden spoločný nápad niečo staré zmeniť a nové vytvoriť. Myslíme si, že sa nám to podarilo. Veď posúďte sami. Viacerí z vás si už určite všimli veľkú zmenu na dopravnom ihrisku vedľa školy. Tou zmenou je čarovný rozprávkový domček, ktorý slúži na úschovu hračiek pre deti MŠ. Tento nádherný domček vznikol vďaka nápadu učiteľky Adky Fořkovej a šikovným rukám našich učiteliek MŠ, ktoré ho krásne pomaľovali rôznymi rozprávkovými motívmi. Deti na obrázkoch nájdu kráľku, ježku, žabku, myšku, makovú panenku, ba aj múdru sovu a mnoho ďalších postavíčiek zo známych rozprávok. Dúfame, že tieto krásne rozprávkové motívy potešia očká vašich detí, ktoré na ihrisko prídu, a vyčaria ne jeden úsmev na ich tvárach.

Kolektív MŠ

Obnovená predajňa v Papradne

V piatok 5. marca si mohli ľudia prísť prvýkrát nakúpiť do novootvorenej zrekonštruovanej predajne COOP JEDNOTA na dolnom konci.

Duchovné slovo

Milí čitatelia, drahí bratia a sestry, vážení spoluobčania!

Do roka a do dňa. Tieto slová veľakrát znejú v rozprávkach. Po roku opäť slávime veľkonočné obdobie. Tak, ako minulý rok, sme nútení prežívať toto obdobie v karanténe a prežívať svoju vieru súkromne, vo svojich domácnostiach.

V tomto roku sme 17. februára slávili Popolcovú stredú. Sme zvyknutí, že v tento deň dostávame znak pokánia na čelo a celý deň pre nás platí prísny pôst. Popol je symbolom toho, že všetko, i naše telo, sa raz premení na popol. Popol nám pripomína našu hriešnosť. Nik nie je bez hriechov, nik sa nerodí svätý. Výnimkou je len naša nebeská Matka. Na svete nie sme večne, hriechy, ktoré sme tu na zemi spáchali, zostávajú zapísané v našej nesmrteľnej duši. 40 dní pôstu nám dáva možnosť, aby sme svoje hriechy ľutovali a usilovali sa napraviť krivdy, ktoré sme spáchali. Hoci sme tento rok nedostali popol na čelo, neznamená to, že tento rok sme hriechy nepáchali, že sme boli svätí a že sa nemusíme kajať. To, že sme boli v karanténe,

neznamená, že nás táto izolácia oddialila od hriechu, že sme nemali možnosť nehrešiť, lebo sme boli izolovaní. Toto obdobie sme začali neobvykle, bez verejných symbolov a vyznaní. Mali sme však možnosť toto obdobie prežiť v súkromí. Boh na nás nezabudol. Ani si nevedomujeme, akú veľkú milosť sme dostali od Pána aj v tomto období. Zostať celý deň v absolútnom tichu, doma, v rozhovore s Pánom, prehľbovať si vzťah s Ním – len ja a Pán.

Svätý Pavol nám pripomína, že „teraz je milostivý čas, teraz je deň spásy!“ (2 Kor 6,2). Týmto časom je pre nás Pôstne obdobie. Využime tento čas, ako najlepšie vieme. Nepremárnime nasledujúce dni pôstu.

Pôstom na Popolcovú stredú a na Veľký piatok si uvedomujeme, akú energiu dostáva naše telo z jedla. Rovnako to platí aj pre dušu. Ako nakrmíme tú?

V tomto období karantény, dištančného vzdelávania máme možnosť byť viac so svojimi deťmi. Obdobie pôstu nech je pre nás výzvou. S deťmi prežívame

viac času ako sme zvyknutí. Túto šancu, ktorú nám Pán dal, využime. Čítajme si s deťmi Sväté písmo. Nechajme, aby nám deti čítali zo Svätého písma. Živú liturgiu však nič nenahradí, duša potrebuje byť nasýtená. Čítajme preto aspoň Sväté písmo. Hľadajme ďalšie spôsoby, ako naše duše nakrmiť. Napríklad modlitbou, pôstom, dobrým slovom, almužnou. Stretávať sa môžeme aj online – čo nám bráni v tom, aby sme vytvorili skupinu a modlili sa ruženec či mali krížovú cestu s deťmi online?

Nebojme sa robiť skutky lásky. Ježiša sa raz spýtali, kto môže byť jeho učeníkom. Ježiš im odpovedal: „Ak niekto prichádza ku mne a nemá v nenávisti svojho otca, matku, ženu, deti, bratov, sestry, ba aj svoj život, nemôže byť mojim učeníkom. A kto ide za mnou a nenesie svoj kríž, nemôže byť mojim učeníkom.“ (Lk14,26 – 27) Skutky lásky môžeme konať aj v karanténe. Ako? Venujme sa svojim deťom. Venujme sa starkým – nakúpme im, starajme sa o ich telesné zdravie. Dbajme o to, aby sme svojím správaním nenakazili iných – ak sme pozitívni, dodržiujme opatrenia, neprenášajme chorobu ďalej. My možno nemáme príznaky, prípadne zvládame vírus v poriadku, ale zamysleli sme sa aj nad našimi blížnymi? Nie každý má rovnakú imunitu, zdravie. Budme k sebe ohľaduplní aj na sociálnych sieťach. „Pochabý potára až mnoho rečí; človek nemôže vedieť, čo sa stane, a (ešte menej vie), čo bude potom.“ (Kaz 10,14). Naozaj, pochabý človek vypustí z úst veľa slov, veľa slov napustených zlom. Istý príbeh o známom filozofovi Sokratovi hovorí, ako za ním raz prišiel jeden rozzúrený človek, ktorý sa chcel postážiť na jedného zo svojich priateľov. Sokrates ho zastavil v reči s tým, či svoju reč najskôr preosial cez tri sitá: sito pravdy, sito dobra a sito potreby. Ak je niečo, o čom nevieme, či je pravdivé, či dobré, či potrebné vedieť, radšej na to zabudnime, zahryznieme si do jazyka. Skúsme svoje reči preosievať predtým, než ich vypustíme. Sväté písmo nás v mnohých statiach varuje, aby sme si dali pozor na svoj jazyk: „Jazyk je oheň, svet nepravosti; jazyk je medzi našimi údmí ten, ktorý poškrvňuje celé telo, ... je peklom rozpálený“ (Jak 3,6). Na Veľký piatok si budeme pripomínať utrpenie nášho Pána Ježiša Krista. Ježiš z lásky k nám podstúpil utrpenie. Celý svoj život obetoval za nás. Nemal iné podmienky, ako máme my. Od svojho narodenia musel bojovať o život, bol nenávidený a ohováraný ľuďmi zo svojho kraja, bol pokúšaný na púšti a nakoniec pre žiarlivosť, pýchu a nenávisť bol umučený a ukrižovaný. Čo ho posilnilo všetko toto vydržať? Sám Ježiš odišiel do púšte, aby bol sám s Bohom. Postil a modlil sa. Využime i my Ježišov spôsob. Máme možnosť byť sami, doslova lockdown nás núti byť samými. Áno, oslavu Pána v chráme nič nenahradí, ale našu súkromnú modlitbu nám nikto zobrat' nemôže. Náš pôst, naše modlitby, naše dobré skutky nám nik nemôže zobrat' a ani zakázať. Využime toto obdobie, ako sa len dá. Pokúsme sa z neho vyťažiť čo najviac, všetko, čo je v našich silách. Vyprosujem vám Bohom naplnenú pôstnu prípravu, aby sme mohli Veľkú noc, najväčší kresťanský sviatok, sláviť so všetkou pokorou a úctou, ktorá Bohu patrí. Modlím sa za vás a vyprosujem vám požehnaný Pôst.

Mgr. Martin Hruška, farár

Občania Papradna pomohli bezdomovcom v Bratislave

Farská charita Papradno sa v minulom roku zapojila do zbierky uterákov pre Nocľaháreň sv. Vincenta de Paul. Vo februári bola naša charita oslovená s prosbou o opätovnú pomoc, nakoľko vtedy ochotní občania darovali ľuďom bez domova 5 veľkých banánových krabic uterákov. No kvôli zhoršujúcej sa situácii a nedostatočným kapacitám čistiarní bolo zabezpečenie základnej hygieny pre týchto ľudí ohrozené. Opäť pomohli aj naši občania a do Bratislavy sme poslali tentoraz 9 takýchto krabic. Všetkým za to v ich mene ďakujeme.

Požiadat' o sčítanie môžete obecný úrad

Občania, ktorí sa nesčítali sami alebo im nemal kto pomôcť sa sčítať, budú môcť využiť **asistované sčítanie**. Termín asistovaného sčítania bude z dôvodu pandemickej situácie upresnený. Ak sa **nemôžete alebo neviete sčítať sami**, máte možnosť využiť službu **asistovaného sčítania, stačí kontaktovať obecný úrad (0910 991 221)**.

V spodnej zasadačke bude zriadené kontaktné miesto, kde vám so sčítaním pomôže stacionárny asistent. Kontaktné miesto bude k dispozícii nasledovne:

Pondelok 8.00 – 10.00 hod.

Utorok 8.00 – 10.00 hod.

Streda 8.00 – 10.00 a 14.00 – 16.00 hod.

Štvrtok 8.00 – 10.00 hod.

Piatok 8.00 – 10.00 hod.

Na území obce budú tiež pôsobiť dvaja **mobilní asistenti** (zamestnanci úradu), ktorí navštívia domácnosť obyvateľa v prípade, že **o takúto službu požiada** (napr. z dôvodu imobility).

Veľká noc v iných krajinách

Pre kresťanov je Veľká noc oslavou Ježiša Krista, ktorý za nich zomrel na kríži, a tak im daroval večný život. Symboly Veľkej noci – vajíčka, zajace, kuriatka či jahniatka predstavujú zrod nového života, a teda aj šťastie. Sú opradené mnohými príbehmi či legendami, ktoré vznikli v dávnych časoch našich predkov. Plynutím času sa kresťanské a pohanské zvyky a tradície premiešali a stali sa pre nás prirodzenými.

Slováci prežívajú tieto sviatky zväčša v kruhu svojej rodiny. Ako ich prežívajú v iných krajinách?

☞ V Nórsku sa počas nich riešia vraždy. Televízie vysielajú kriminálne seriály a tlač publikuje rôzne kriminálne príbehy, pričom ľudia hádajú páchatela.

☞ V USA ich len veľmi málo ľudí považuje za kresťanské a taktiež ich neoslavujú všetci. Tí, ktorí áno, majú jeden zaujímavý zvyk. V sobotu večer maľujú vajíčka, tie v noci niekto schová a na druhý deň ich všetci hľadajú v záhradách alebo v dome.

☞ Vo Švédsku majú absolútne odlišné chápanie tohto sviatku. Veria, že na Veľkú noc vychádzajú čarodejnice a deti sa prezliekajú za ježibaby, pričom tvár si potierajú červenou farbou. Následne sa vyberú na návštevu a pri každom dome nechávajú veľkonočný list s malým obrázkom bosorky a krátkym textom. Tento list má upozorniť na to, že darca čochvíľa odletí oslavovať sviatok čarodejníc.

☞ Najkrutejšie spôsoby fungujú vo filipínskej Manile. Počas veľkého týždňa vychádzajú stovky ľudí do ulíc, kde sa

bičujú alebo bosí kráčajú a nesú drevený kríž. Niektorí sa dokonca na Veľký piatok nechávajú ukrižovať. Hoci cirkev tieto extrémne krvavé rituály nepodporuje, Filipínci ich podstupujú z vlastnej, slobodnej vôle.

☞ V Nemecku každú Veľkú noc zapalujú vatry. Zakladajú sa vždy na Bielu sobotu. Obyvatelia jednotlivých miest prinesú so sebou na voľné priestranstvo opílené konáre, lístie a iný „zelený materiál.“ Večer potom horiacimi fakľami zapália veľkonočné ohne.

☞ V Grécku je tradíciou vyhadzovanie džbánov z okien a balkónov. Hluk rozbíjajúceho sa skla alebo keramiky vyjadruje radosť zo zmrtvýchvstania Ježiša Krista. Nádoby sú naplnené vodou alebo vínom, aby sa hluk znemohonásobil. Zvyklost' je rozšírená najmä na ostrove Korfu.

☞ V Taliansku sú tradičné procesie. Počas nich je socha niektorého svätého sprevádzaná veriacimi zvyčajne po celom meste. Neodmysliteľnou súčasťou týchto sviatkov je požehnanie Svätého Otca. Ten svojím slávnostným „Urbi et orbi“ žehná mestu (Rímu) a celému svetu. Vo Florencii je tradíciou vypúšťanie bielych holubíc.

☞ Na Slovensku je neodmysliteľnou súčasťou týchto sviatkov korbáč. Pre mnohých mužov je u nás ich najobľúbenejším dňom Veľkonočný pondelok, kedy chodia šibať a oblievať dievčatá, aby boli celý rok zdravé. Za to sa im vždy dostane dostatok tekutej odmeny.

stranu pripravila (gb)

Zaujímavosti o Veľkej noci

* Pôvodne sa kresťanské spoločenstvá nedokázali zhodnúť na termíne Veľkej noci. Zmenil to až Nicejský snem v roku 325, ktorý rozhodol, že Veľká noc sa bude sláviť po prvom jarnom splne mesiaca. A preto sa môže tento sviatok sláviť od 22.3. – 25.4.

* Presný deň, kedy zomrel Ježiš, v skutočnosti nie je známy. Mnohí historici, religionisti či filozofi uvádzajú, že najpravdepodobnejším dátumom je 3. apríl 33.

* Každý rok sa vyrobí viac ako deväťdesiat miliónov čokoládových veľkonočných zajačikov.

* Podľa Guinnessovej knihy rekordov meralo najväčšie veľko-

nočné vajíčko vyrobené z čokolády viac ako dvadsaťpäť metrov.

* Myšlienka veľkonočného zajačika vznikla v Nemecku a nemá nič spoločné s pôvodným kresťanským sviatkom.

* Veľkonočný symbol baránok sa využíval ešte v predkresťanských tradíciách. Pre Židov to je obetné zviera za hriechy.

Veľkonočné pranostiky

Ak prší na Veľkonočnú nedeľu, bude v lete núdza o vodu.

Keď prší do Božieho hrobu (Biele sobota), bude suchý rok.

Veľká noc pekná a jasná, býva v tom roku úroda hojná i krásna.

Biele Vianoce, zelená Veľká noc.

Na Nový rok blato, na Veľkú noc sneh.

Keď na Veľký piatok mrazu nieťo, potom na hriby bude bohaté leto.

Takéto krásne kraslice zhotovuje Miroslava Trúchliková.

Či už je pre vás Veľká noc časom oddychu alebo kresťanským sviatkom, prežite ju v láske a harmónii. Vychutnávajte si každú voľnú chvíľku v kruhu svojej rodiny a najbližších. Buďte vďační a tešte sa zo všetkého, čo máte.

Preveselé sviatky jari, slnko v každej jednej tvári.

Bystré nohy, svižný korbáč, šunku, chlebík, ba aj korbáč.

Trošku kriku, šťastia veľa – skrátka krásnu Veľkú noc vám redakcia želá!

Najznámejšie rody v Papradne

Maliník

Meno Maliník sa v našej obci objavuje dosť neskoro. V roku 1855 v dome č. 156 býva Adam Maliník. V roku 1874 sa v Kriváčoviech hoštáku spomína Štefan Maliník a z inej rodiny pravdepodobne bratia Vendel, Ondrej, František a Jozef Maliník. Rod Maliník je však veľmi starý. Už v roku 1592 je v Stupnom medzi poddanými zapísaný Malina. Malina, neskorší Maliník, k nám prišiel asi odtiaľ. Maliníkovci sú u nás dodnes. (Podľa Š. Meliša) Ešte nedávno bývali dve rodiny Maliníkovcov poniže obecného úradu. Jedna rodina patrila Jakubovi Maliníkovi a druhá Františkovi Maliníkovi. Jakub Maliník a manžel Vilma Ganádková mali štyroch synov – Jozefa, Jaroslava, Štefana a Vojtecha. Štefan a Vojtech žili v Papradne, Jozef v Prahe a Jaroslav v Košiciach. Jakub Maliník zomrel v roku 1989, zakrátko po ňom syn Štefan a v roku 2003 slobodný a bezdetný Vojtech. Pri písaní tohto príspevku sme sa dozvedeli, že v Prahe zomrel aj najstarší Jozef. Dnes má chalupa po Jakubovi Maliníkovi nového majiteľa, rovnako aj chata v Malom Jastrabí. František Maliník (1899 – 1965) a Agneša Hanajíková mali šesť detí – Matildu, Albínu, Kamilu, Justínu, Ľudovíta a Irenu. Okrem Matildy odišli z Papradne všetci. Tá bola posledná, ktorá žila v rodičovskom dome. Zomrela v roku 2017, slobodná a bezdetná.

Ďalšou rodinou Maliníkovcov boli bratia Adam a Jozef. Adam (manž. Terézia Badačová) zomrel už v roku 1959. Jozef s Paulínou Belušíkovou vychovali tieto deti: Milana, Alberta, Blaženu, Ladislava, Ivana, Antona a Emíliu. Z nich v Papradne zostali bratia Milan a Ladislav, ktorí bývali na Záhradách. Nedávno Milan zomrel, a tak z Maliníkovcov zostala v Papradne len jeho rodina a slobodný brat Ladislav.

Meliš

Toto meno je veľmi rozšírené po celom Slovensku (okolie Hlohovca, Ilavy, Martina, v Podvaží, v Hornej Porube i na Kysuciach). Ba vyskytuje sa aj v Podkarpatскеj Rusi (dnes Ukrajina), v Rumunsku i v Maďarsku. V obci Lučiše pri Terchovej sú osady Melišia i Melišická. Obe osady boli nazvané podľa Melišovcov, ich zakladateľov. Kedy sa toto

meno objavilo prvýkrát v Papradne, nevedno. V matrikách sa prvý raz spomína v roku 1734. Je zapísané v dvoch variantoch – Meliš i Melišík.

Meliš, ktorý sa usadil v Papradne, založil samotu v doline Koškovce. Samota sa rozrástla na osadu. Dnes sa táto osada nazýva Horná Podhúboč a vždy patrila k Jakšoviemu hoštáku. Rod Melišovcov bol poddanský, zapísaný medzi želiarmi, neskôr sedliakmi. V roku 1770 sú spomínaní Martin Melišík a Juraj Melišík a títo istí sa spomínajú aj v roku 1780. V roku 1830 je zapísaný Juro Melišík. V roku 1855 sa spomína Melišík Ján na č. domu 369 a Melišík Kľušeň na č. domu 370.

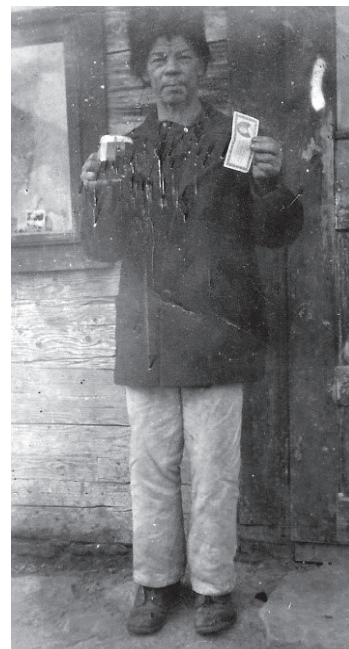
Melišovci vytvorili tri vetvy svojho mena – Meliš Martiniščík, Meliš Kľušeň a Meliš Čocho, ktorých označovali aj prezývkou Chajnúch. Ešte donedávna sa jedno miesto pri potoku Koškovce v osade Podhúboč nazývalo na Chajnúchu. Vetva Meliš Čocho vymrela bezdetným Jánom okolo roku 1860, vetva Meliš Kľušeň trvala až do konca Rakúska-Uhorska. Posledný z tejto vetvy zomrel Juraj, po ktorom drevenú chalupu a pozemky zdedila manželka Sotonička (Mišová) a tá ich predala Františkovi Galafúsovi. Peter Meliš Marciniščík mal len dcéry. Staršia z nich Mária mala nezákonného syna Adama s Petrom Chantákom a hoci sa Peter s ňou neskôr oženil, syn Adam zostal úradne

zapísaný po matke Meliš a nie po otcovi. Tak sa vlastne meno Meliš v Papradne zachovalo. (Podľa Š. Meliša)

V súčasnej dobe s menom Meliš žije v Papradne len jedna rodina. Je to Milan Meliš s manželkou a synom. Je to brat Štefana Meliša a syn Adama (1902 – 1980) a Františky Brhlíkovej.

Michalík

Priezvisko Michalík mohlo vzniknúť od osobného mena Michal. Z Michalov, ktorí sa v Papradne spomínajú, to bol najmä známy valašský vojvoda Michal. Túto funkciu zastával v rokoch 1607 – 1619 a možno i po roku 1619, lebo valašský vojvoda sa v Papradne spomína ešte aj v roku 1637. Tiež podľa starej povesti, v ktorej mali osadu Podžiar založiť bratia Jurko a Michal, nazvali Jurkových potomkov Jurkema – Jurkemík a Michalových potom-

Fero Michalík – Saniak

kov Michalík. V skutočnosti je meno Michalík v Papradne písomne zaznamenané už v roku 1619. V urbári Bytčianskeho panstva je v tomto

Michalíkovci, s harmonikou Gašpar, sediaci prvý zľava Pavol.

Anna Michalíková s odznakom Matice, vedľa Hana Maliníková-Majčiničková.

Paulína a Karol Mikudíkovci, Alexander Levčík, Jozef Maliník, Jágrík.

roku medzi želiarmi uvedený aj Laurentius Michalík. V roku 1770 sa v súpise poddaných nachádza Ján Michalík a neskoršie v roku 1855 je tento rod už širšie rozvetvený. V dome č. 95 býva Jozef Michalík, v dome č. 391 Štefan Michalík, v dome č. 394 Tomáš Michalík, v dome č. 396 Ján Michalík a v dome č. 400 Štefan Michalík Balejík. Len dom č. 95 bol v Martoviech grunte, ostatné vo Vakizcoviech hoštáku, čiže v osade Podžiar. V roku 1874 sú v Martoviech grunte zapísaní Vendel, Štefan a Ján Michalík; vo Vakizcoviech hoštáku Michal Michalík a Tomáš Michalík; v Tulajovíech hoštáku Samuel Michalík a v Bartkoviech hoštáku (Podjavorník) Michal Michalík. Rozšírený rod Michalíkovcov v Papradne mal rôzne prímenia (prezývky), napr. Frando, Adamisko a iné. Varianty mena Michalík sú rozšírené po celom Slovensku. Mihalík v Marikovej, Michálek v Považskej Teplej, Michalec, Michalko, Mihaľač a ďalšie. (Podľa Š. Meliša)

Podľa spomienok Gašpara Michalíka mali v osade Podžiar Michalíkovci svoje chalupy len u Horných. Boli to: Karolína Michalíková – Sanička; Michalík – Saniak s piatimi deťmi; bezdetní manželia Štefan Michalík – Charaches a Frana Macháčová; Frano Michalík – Saniak a Katerina Jurkemíková; Adam Michalík – Adamisko a Anna Šaržíková. Rodiny, okrem Štefana Michalíka, boli mnohodedné. Napr. Michalík – Saniak mal päť detí. Jeho syn Karol bol dlhé roky v Amerike a po návrate sa v roku 1921 s celou rodinou odsťahoval do Štefánikova, dnes Javorinky. Ďalší syn Štefan (prezývaný Pevák) odišiel v roku 1947 na južné Slovensko do obce Neded. Frano Michalík –

Saniak mal desať detí, z ktorých sa dospelého veku dožilo osem a aj Adam Michalík – Adamisko vychoval osem detí.

Slobodná Karolína Michalíková – Sanička, Franova sestra, mala jedného syna Emila a ten s manž. Františkou Kňazkovou tri deti. Z ôsmich detí Frana Michalíka – Saniaka, syn Tomáš padol v 2. svetovej vojne, Ondrej a Ignác sa presťahovali do Papradna, najmladší Gašpar do Považskej Bystrice a Anton zomrel pomerne mladý, slobodný. Podžiarom zostali len Pavol s manž. Júliou Lališovou a Jozef s manž. Helenou Turičíkovou. Z osady odišli aj všetky deti Adama Michalíka – Adamiska. K tým, ktorí tu zostali najdlhšie, patrili: Katarína Michalíková, Adam Michalík, Vendel Michalík a bratia Jozef a Pavol. Pavol, ktorý zomrel v roku 2016, bol aj posledným stálym obyvateľom Podžiaru. Pavlove deti žijú v Považskej Bystrici a Jozefove tri dcéry (Marta, Viktória a Helena) každá v inom kúte Slovenska. Okrem Michalíkovcov, ktorí prišli z Podžiaru, žili v Papradne sestry Paulína a Anna Michalíkové, známe skôr ako Gácové (podľa matky). Najmä Anna, svojim vystupovaním a chovaním bola známa nielen v Papradne, ale aj ďalej. Nie však ako Anna Michalíková, ale ako Hana Gácová. A tak sa stalo, že ju raz v nemocnici jedna sestrička oslovila „pani Anna Gačová“. Zomrela v roku 2008. Paulína zomrela slobodná a bezdetná, Anna mala jedného syna, ale ten dávno z Papradna odišiel. V dedine nezostali ani mužskí potomkovia Ignáca Michalíka (manž. Regina Turičíková) a Ondreja Michalíka (manž. Emília Marciníková, prez. Neščascie), a tak sa meno Michalík vytratilo nielen z Podžiaru, ale aj z Papradna.

Mikudík

Priezvisko Mikudík malo pôvodný tvar Mikuda. Štefan Mikudík sa v Papradne spomína už v roku 1770. Potom v roku 1855 Jozef a Martin Mikudíkovci, ktorí vlastnia dva domy – č. 152 a č. 154. V roku 1874 býva Martin Mikudík v Díškoviech grunte, Adam Mikudík v Turkoviech grunte a v Tamášovíech grunte Adam, Martin a Štefan Mikudík. Tento rod sa u nás zachoval do dnešných čias. (Podľa Š. Meliša) Bratia Gašpar a Albert Mikudíkovci boli synmi Martina Mikudíka a Kataríny Kolkusovej. Obidvaja už zomreli. Gašpar v roku 1992 a Albert v roku 1993. Po Gašparovi a manž. Filoméne Balušikovej zostali synovia Izidor a Michal, z ktorých Michal zomrel už v roku 1992. Izidor (Izo, známy a aktívny člen FSK Podžiaran) býva v Papradne aj s rodinou. Dvaja synovia Alberta Mikudíka Peter a Tibor žijú v Brv-

ništi. V Papradne zostala len jeho manželka Helena Mikudíková a tiež Petrova manželka s dcérou.

Štefan Mikudík a Karolína Hikaníková mali dve dcéry a syna Ľudovíta. Ľudovít zomrel v roku 1997 a spolu s manž. Viktóriou Maliníkovou vychovali dcéry Helenu a Annu. Ľudovítove sestry Matilda a Helena boli slobodné. 93-ročná Helena zomrela v roku 2020, Matilda už v roku 2013. Zostal po nej syn Miroslav, ktorý žije v Papradne.

Karol Mikudík (1916 – 1990), syn Ondreja Mikudíka a Anny Šamajovej, býval najskôr v Díškoviech grunte a potom na Záhradách. S manž. Paulínou Adamčíkovou mali početnú rodinu. Narodilo sa im deväť detí – Jaroslav, Karolína, Viktória, Milan, Anna, Emília, Mária, Anton a Karol. Anton a Milan už zomreli a v rodičovskom dome zostal len Karol (bez rodiny). Ostatní žijú mimo Papradna.

Magdaléna a Ambro Balušik

Skalnický potok

V chotári za osadou Křížef je lokalita nazvaná Skalník. Už samotný názov svedčí o tom, že je tam veľa skál, ale tie sú aj všade navôkol. Vyviera tu potok, volá sa Skalnický. Na cestnom priechode spomalí, potom tečie v rokline po skalách obklopený horou s ihličnatými stromami. V niektorých úsekoch naň ani slnečné lúče nedopadajú a voda je studená.

V mieste priechodu sme skalami zahatali potok, aby sa mali kde napiť kravy. Na rozsiahlej pastvine Hladký javorec sa ich viac páslo a my sme tam vymýšľali rôzne hry, ale mali sme čo robiť, keď sa kravy začali medzi sebou kľať.

Bola tam veľká plošná skala ako stôl, na nej sme pálili smolu zo stromov, čo bola naša žuvačka.

Keď sa na jar topil sneh, zvýšila sa hladina vody. Pritekali tam aj ďalšie potôčky, ktoré už v lete vyschli. Stálym potôčkom je Křížľanský zo šupíka. Ani veľké privaly nenarobili škodu, voda sa nemala kde vybreziť, bolo počuť iba jej hukot. Potok tečie úľabíno medzi Salašiskami pod Křížľou a Santusovom pri Cisovej. Pri Žbodákovcoch vteká do rieky Papradnianky v mieste bývalého Francošovho mlyna. Ešte tam stojí stará lipa, na ktorej je pripevnená kaplnka venovaná Panne Márii. Umiestnili ju tam pravdepodobne vďaka za zdroj vody, keď v Papradne bolo také sucho, že vyschla voda aj v rieke, aj v studniach.

Ľudia si vtedy údajne chodili na vodu pod Křížef. Bolo to dávno, ale potôčkom ešte stále tečie voda, ale slabšie. Pramene už nie sú také výdatné ako v minulosti. Okolo potoka rastie veľa húb, ale zdržuje sa tu aj lesná zver.

Elena Počiatková

ZŠ s MŠ Papradno

Vyučovanie v čase Corony

Časť druhá: Nekonečný príbeh

Štyri steny, jedna izba, zatvorené dvere, počítač, tablet alebo smartfón, školské a písacie potreby, u niekoho aj raňajky, prípadne obed na stole. Učiteľ chvíľkami bezradný v online priestore a žiak v lepšom prípade na stoličke, v horšom prípade ešte v pyžame a na posteli. Väčšina žiakov dokonca ako vo filme Sám doma – bez kontroly rodičov, ležérne a v úplnej pohode. Niektorým to, samozrejme, aj vyhovuje, iní by sa už, našťastie, najradšej videli v laviciach. Takto pokračuje príbeh o vyučovaní v čase Corony.

Čo skôr

Viete, aké je druhé najčastejšie používané slovo na svete po slove mama? Nie? Neviete? Že ešte stále nevíete? No predsa pani učiteľka.

„Pani učiteľka, mne nefunguje Wi-Fi,“ ťukne mi správa na Messengeri.

„Pani učiteľka, vôbec vás nepočujem,“ prečítam si správu v „čete“ na ZOOMe.

„Pani učiteľka, mne to stále vypadáva,“ ozve sa jeden, prípadne viacerí žiaci.

„Pani učiteľka, to video sa nedá prehrať.“

„Pani učiteľka, tá nahrávka sa nedá stiahnuť.“

„Pani učiteľka, vyhodilo ma odtiaľ.“

„Pani učiteľka, môžem ísť na WC?“

„Pani učiteľka, idem si niečo zobrať.“

„Pani učiteľka, zvoní mi telefón, musím to zdvihnúť.“

„Pani učiteľka, prepáčte, hneď som tu. Je tu kuriér, musím odbehnúť a prebrať zásielku.“

„Pani učiteľka, prepáčte, dnes nebudem mať zapnutú kameru, mám vybitý mobil.“

Čo k tým niekoľkým posledným dodať? Ako to ustáť? Toto je len hŕstka problémov, ktoré má učiteľ počas 45-minútovkej vyučovacej online hodiny v rámci dištančného vyučovania vyriešiť. Okrem toho má ešte učiť, zadávať úlohy, kontrolovať, rozdeľovať žiakov do skupín a sledovať, ako pracujú. Učenie na diaľku prináša so sebou veľa problémov a nových situácií, ktorým sa musíme my učiteľia, ale aj žiaci a ich rodičia prispôbiť. Nič iné nám totiž nezostáva. Už len nervy zo železa a zopár šedivých vlasov navyše.

Detstvo nevráti sa späť

A žiaci na celom svete už takmer rok s prestávkami prichádzajú o veľa – o zážitky s ich najlepšimi kamarátmi, spolužiakmi a učiteľmi, o zábavné situácie, ktoré vzniknú len v reálnom svete, a o hlášky, ktoré padnú celkom nečakane a trefne v pravej chvíli. Smutné je, že si to žiaci, ktorí sedia šťastní s úsmevom na tvári pri počítačových hrách od rána až do večera, resp. do noci, ani neuvedomujú. Žijú len virtuálnym životom a ten im, prirodzene, vyhovuje. Ani len netušia, o čo všetko prichádzajú. Školu ani osobnosť učiteľa nikdy nenahradí žiadny internet či online priestor. A vyhliadka do budúcnosti? Na svet sa budeme musieť asi začať pozerieť cez ružové okuliare.

Mgr. Denisa Macošincová, učiteľka ZŠ s MŠ Papradno

Hlášky žiakov ZŠ Papradno

„Pančelka, jakosi sce sa scvrkli, aňi som si vás nevšimnúl.“

„Dze mám tú druhú papuču? Já som sem mosila prísc bez něj.“

„Keby ste neboli inteligentná, neboli by ste učiteľka.“

Učiteľka: „Boli ste zapísaní na počítače, ale keďže ste neposlúchali, nepôjdeme tam.“

Žiak: „Už sme odpísaní.“

Učiteľka: „Čo je tu také nezvyčajné ticho?“

Žiak: „Však dnes je porada.“

Učiteľka: „Čo by chceli vaši rodičia na Vianoce?“

Žiak: „Modré z neba!“

Učiteľka: „Aký bol Ježiško?“

Žiak: „Ohromný!“

Situácia na záujmovom krúžku spoločenských hier pri hre Človeče, nehnevaj sa:

Žiak: „Bohovia, dajte mi jednotku!“

Situácia so žiakmi v M-Bare na pizzii:

Učiteľka: „Tri deci či pol deci?“ (namiesto pol litra Kofoly)

Situácia v triede, kde jeden zo žiakov nevnímal a nedával pozor a druhý ho upozornil:

„Nespi, je hodina!“

Učiteľka: „Akému povolaniu by ste sa chceli v budúcnosti venovať?“

Žiak: „Môžem byť učiteľom. Môžem zhoršiť deťom život a navaliť im úlohy.“

Učiteľka sa rozpráva s upratovačkou:

„S družinármi pôjdeme aj von, nech majú výbuch.“ (namiesto výbeh)

Učiteľka: „Zoberte si červené perá, zahráte sa na pani učiteľku a budete si navzájom opravovať.“

Žiačka: „Po ničom inom ani netužím.“

Prianie k Vianociam 2020

Žiak: „Všetko pozitívne okrem testu!“

Učiteľka: „A čím som taká výnimočná?“

Žiak: „Máte nekonečné dáta.“

Hubová poljevka

Toj f sobotu začasu išól Károľ na chatu.

Zastavil sa uňho Ľudvík, že jeho Amal'a chce húb plný košík.

Zebraľi si aj nožíky a zachvíľa mali plné košíky.

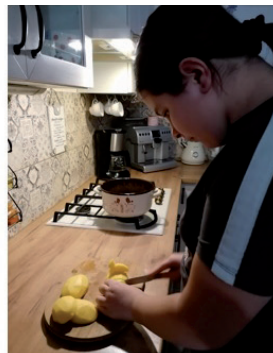
Keď začali huby čišćic, prišla Károľova Miľka a dala hým od radosci vypic.

No, nemysľice si, že pálené, aľe od Matilíněj kozy mljeko ćerstvo dojené.

A tak prešla sobota, pre Károľa a Ľudvíka to bola hrozná lopota.

Keďz Amal'i doňesli tú nádzjelku, hñeďz uvarila hubovú poljevku!

(Soňa Buriancová, 5. ročník)

Okrem plnenia zadaní našich pani učiteliek a pánov učiteľov sa naši žiaci v rámci regionálnej výchovy doma venujú aj vyváraniu a vypekaniu tradičných papradnianskych jedál podľa receptov z publikácie p. uč. Bulíkovej – Spolníca, krúpná, dokopy a iné papradňanské dobroty, tvoria básne s menami typickými pre Papradno a ľúšťa osemšmerovky so slovami v našom nárečí.

Chcem sa vrátiť do školy, chýbajú mi kamaráti

Viktória Mišúrová (7. roč.)

Ani vo sne by mi nenapadlo, že poviem túto vetu: „Chcem ísť do školy.“ Už rok trvá pandémia a my sme viac doma ako v škole. Má to aj výhody, aj nevýhody. K tým výhodám patrí, že nemusím ráno skoro vstávať. Stačí aj o ôsmej hodine. Nemusel som v zime riešiť, že sa mám teplo obliecť, lebo mrzne. Že si mám zobrať čiapku a rukavice, ktoré aj tak zabudnem, a potom mi je zima. Takže, keď máme online vyučovanie, stačí si obliecť tričko a tepláky. A vôbec nevadí, že si zuby umyjem až o desiatej. Výhodou online vyučovania je, že nemáme 6 – 7 hodín, ale najviac tri online hodiny. Nevýhodou je, že nie vždy pochopím učivo, niekedy je slabý signál a chýbajú mi aj spolužiaci a sranda cez prestávky. V tomto covidovom období mi chýba aj rodina. Sme veľká rodina, tak som smutný, že sa nemôžeme stretávať na našich rodinných oslavách. Našťastie existujú moderné technológie a sme aspoň takto v kontakte. Chýbajú mi aj výlety s rodičmi. Počas roka sme navštívili niekoľko zručanín hradov, rozhľadní a iné zaujímavé miesta v okolí a na Slovensku. Od novembra máme s mojím tatom taký zvyk, že si vždy večer zahráme nejakú spoločenskú hru – karty, Človeče nehnevaj sa alebo Scrabble. Cez karanténu som sa naučil lepšie ovládať počítač a viac pomáham rodičom. Ale budem rád, keď pôjdem do školy, nebudem nosiť rúško a pôjdeme na výlet alebo nejakú rodinnú oslavu.

(Matej Žilincík, 6. roč.)

Verili by ste, že mi chýba škola?

Ja sám sa čudujem, ale chýba. Je mi smutno za kamarátmi, dokonca aj za učiteľkami. Často myslím na spoločne strávené

Katarína Kalníková (8. roč.)

chvíle, naše rozhovory a hlúposťi, ktoré sme porobili. Učenie cez obrazovku je nudné. Nevieťm sa dočkať futbalových tréningov a zápasov. Závídím mojej sestre, ktorá chodí do školy a je v kolektíve. Zdá sa mi, že to trvá večneš. Chýbajú mi aj moji bratia, ktorí sú v Nemecku. Verím, že to čoskoro skončí a my sa vrátíme do normálneho života a na tieto smutné dni skoro zabudneme. Možnože budeme na seba lepší.

(Adam Zboran, 5. roč.)

Talent v sebe objavil na maródke

V minulom čísle Polazníka sme písali o Ľuboslavovi Priesečanovi, ktorý žne úspechy na literárnych súťažiach. V tomto čísle vám ho predstavíme bližšie.

Ľubo Priesečan má k svojej rodnej obci vrúcny vzťah. „Ja som tu vyrastal, mám tu skvelých kamarátov, výborné spomienky na školu a aj na niektorých učiteľov. Spomeniem napríklad pani Bulíkovú, tá mi dala taký skvelý základ do gramatiky a štylistiky, že doteraz mám za to chválu“, priblížil mladý autor. Ľuboslav študoval na priemyslovke v Považskej Bystrici. Po jej skončení si vyskúšal štúdium na vysokej škole. Ako hovorí, vydržal tam jeden semester. „Do Vianoc doma, „dodáva s úsmevom. Následne išiel do práce. Štyri roky pracoval v spoločnosti IMC, kde nešťastná náhoda – pracovný úraz – naštartovala jeho literárnu tvorbu. „Mal som maródku. Zafrézoval som si do ruky, takže som mal veľa voľného času, a vtedy som začal pozeráť It od Stephana Kinga. Strašne ma to chytilo a povedal som, že si to musím prečítať. Začal som ju čítať (má 1060 strán) a veľmi ma bavil jeho štýl rozprávania. Taký ľudský a takmer filmový. Vravím, to by som zvládol aj ja. A začal som písať, „opisuje svoje začiatky a jedným dychom dodáva, že už od detstva ho to ťahalo k literárnej tvorbe. Podľa slov Ľuba, keď sa pre niečo nadchne, venuje sa tomu naplno. A tak to bolo aj s písaním. „Keď som si povedal, že začnem písať, tak som chcel vydať knihu. Vedel som, že konkurencia pri písaní je obrovská, takže mi veľmi pomôže, keď sa trochu zviditeľním,“ vysvetlil. Tak sa v roku 2019 zapojil do súťaže Cena fantázie (Fantasy Award). Ide o literárnu súťaž zameranú na fantastické žánre (sci-fi, fantasy, horor). Jeho poviedka Strážnik získala ocenenie Cena bibliotéky. Inšpiráciu mu bol sen jedného známeho. „Jeden pán sa liečil v doliečováku v Považskej Bystrici, a keď sme boli po neho, porozprával mi sen. Snívalo sa mu, že tam strážil ľudí, ktorí však neboli živí. V tom momente, ako mi to povedal, začalo mi to hrať v hlave. Len som si to napísal do telefónu a nechal som to tak. A ako čas bežal, rozmýšľal som, ako by som to spracoval, ale stále som to nevedel vymyslieť, aby to nebolo kliše, ale aby to bolo zaujímavé,“ spomína. Ľubo si nikdy nepíše osnovu, sadne za počítač, dá si kávu, ginko v mede

a píše. Jeho tvorba balansuje medzi realitou a duchovnom s nádychom tajomna. Napriek pochmúrnej atmosfére poviedky, ktorá sa odohráva v protialkoholicko-licebni, dokázal udržať záujem a pozornosť čitateľa až po prekvapivý záver. Reč je okorenená aj nárečím. „Mne sa toto naše nárečie páči a páči sa mi to aj v literárnych dielach. Osoby v dielach tak majú svoje emócie, svoje príbehy,“ dopĺňa.

Výhra v roku 2019 bola preňho obrovskou motiváciou. Okrem Ceny fantázie sa v roku 2019 zapojil aj do súťaže vydavateľstva Gorgona. V Prahe síce nevyhral, ale jeho dielu sa ušla pocta byť súčasťou zborníka. „Veľmi ma to namotivovalo, aby som neprestával a išiel ďalej a hlavne, aby som sa venoval originálnym námetom. Niekedy mám rôzne nápady, ale viem, že už sú lepšie spracované. A do toho nechcem ísť,“ dodáva. V roku 2020 sa môže mladý autor popýšiť ďalším úspechom. V Cene fantázie v kategórii Cena Béla jednoznačne zaujal Ľuboslav Priesečan. Ocenenie už tradične udeľuje vydavateľstvo Artis Omnis pre najlepšie horor v súťaži a porotca Ivan Harman vysvetlil, čím jeho poviedka zaujala: „Ide o mimoriadne silný a drsný príbeh. Nič pre útlocitné povahy a čerstvé matky.“ Ocenil aj kvalitnú prácu s jazykom a so štylistikou.

Napriek tomu, že Ľuboslav v súčasnosti pracuje ako obchodník a zaoberá sa financiami, jeho snom je venovať sa v budúcnosti literárnej tvorbe. Jeho prvá kniha je už napísaná, no zatiaľ čaká na svoj čas. „Všetko, čo napíšem, dám prečítať známym a kritikom, čo poznám, aby mi dali spätnú väzbu, a potom s textom pracujem. Knihu som dopísal a odložil som ju do šuflíka, kde teraz odpočívam. Stále som nenabral odvahy, aby som sa do toho pustil, ale už sa odhodlávam,“ prisľúbil. Ústrednou témou je: „Keby mali sny hodnotu, akú by mali moc?“

Všetkým, ktorí v sebe našli chuť venovať sa písaniu, odkazuje, aby sa nebáli ísť s kožou na trh. „Ak sa chcú zlepšiť, verejnosť im pomôže a aj súťaže sú skvelým odrazovým mostíkom, lebo poskytujú spätné väzby, a tam, kde oni tápajú alebo nemajú istotu, odborník im môže pomôcť.“ (zb)

Ľudvík a Antoška

Ľudvík a Antoška boli súrodenci, ktorí bývali v našom susedstve v časoch môjho detstva. Keby som o nich teraz nenapísal v Polazníku, zakrátko by sa na nich úplne a navždy zabudlo, lebo obidvaja boli celý život slobodní a nemajú žiadnych priamych potomkov. Takto je možné, že si o nich niekto prečíta aj po rokoch. Vtedy, keď bude listovať v starých vydaniach, ktoré možno raz objaví na povale po dedovi. A možné je, že keď si teraz o nich viacerí naraz prečítame, že im spomienkou odovzdáme určitú úctu, ktorú si nepochybne zaslúžia napriek tomu, že boli len obyčajnými a z pohľadu bežiacich vekov „bezmennými“ ľuďmi s ľudskými chybami a nedostatkami, ktoré máme všetci ...

O Antoške som už v nejakom článku v minulosti písal. Preto sa možno niektoré informácie objavajú aj teraz a možno budete mať pocit, že ste to už počuli a že ju vlastne poznáte. Ako chlapec som ju prvý raz zaregistroval, keď sme s mamou čosi robili na roli Podosíči. Vtedy sa u nás pohybovali len tí, ktorí tam bývali, a preto sme sa všetci navzájom poznali. Dokonca aj všetky domáce zvieratá a sliepky boli jednoznačne identifikované, komu patria. A tam som si vtedy všimol nezvyčajnú osobu, ktorá kráčala po chodníku u Mičiarmo. V prvom momente sa totiž nedalo rozoznať, či je to chlap, alebo žena. Preto ma to zaujalo. Ihneď som informoval mamu, ktorá bola zabratá do akejsi roboty. Najskôr reagovala automaticky, že ani ona tú osobu nepozná. Po chvíli si však uvedomila, kto to je. Asi sa už spomínalo medzi dospelými v osade, že sa vrátil domov. Antoška totiž dlhé roky pôsobila kdesi v Čechách, údajne na nejakom družstve či majetku. Vôbec domov nechodila a až na dôchodok sa vrátila bývať do hornej izby rodičovskej chalupy. Neskôr, keď som ju spoznal trochu bližšie, som si všimol, že bola iná ako ženy, ktoré som u nás poznal dovtedy. Nikdy nenosila sukňu. Vždy chodila len v nohaviciach. Fajčila ako chlap, vypila si ako chlap a aj hrešila ako chlap. Pri debate to zdôvodnila logicky a pochopiteľne: „To mám z tých majerů, čo som tam dĕlala, človek tam tým načichne.“ Ako som ja dovtedy poznal ženy u nás, nosili sukne, prakticky vôbec nefajčili a zriedkavo pili alkohol. A keď, tak možno v súkromí a potajomky. A tiež nepoužívali verejne vulgarizmy v takom rozsahu ako chlapi. Aj preto bola pre mňa svojím spôsobom zaujímavá a neprehliadnuteľná.

Nezvyklé bolo tiež, že používala poslovenčené české výrazy, z ktorých som si zapamätal púlk (poldeci) a dríve (skôr), ktorým som najskôr vôbec nerozumel, a keď som ich pochopil, zdali sa mi smiešne a komické. Ako chlapcovi mi na nej imponovalo to, keď prišla za nami „na poľe“ (k paseniu dobytky) Podborovíčie a nerozpakovala sa hrknúť si s nami z fľaše Šumavského bylinného vína (obdoba dnešného lacného dezertného). Ponúkla nám aj cigaretu bez filtra, niekedy Detvu, inokedy Bystricu. A my chlapi sme mali z toho dobrý pocit, že sme fakt kamoši. Zrejme to bolo aj preto, že žila sama. Do relatívne vysokého veku aj sama hospodárila. Sadila si zemiaky a zeleninu. Kosila a udržiavala okolie svojej chalupy a lúky, ktoré k nej patrili. Ja som ju vždy vnímal tak, že bola pokojným človekom a žila tak ticho, že nikto o nej takmer nevedel. Okrem bezprostrednej náprotivnej susedky Muniky sa s nikým nevdala ani nehnevla. A aj s Munikú sa vždy chytro udobrili, aby sa zas mohli navštevovať, lebo obidve v tom čase žili samy. Vo vyššom veku

sa mi občas posťažovala na suseda Károľa, že jej v noci chodí po povale. Ale to už bola skôr určitá choroba v súvislosti s vekom, ako naozajstný hnev...

Veľmi dobrý vzťah mala Antoška s obchodníčkou Frankou z obchodu Pri škole. Zdržavala sa v obchode prakticky každý deň od rána do popoludnia a robila Franke vlastne akúsi pomocníčku, za čo jej Franka občas naliala, možno podala Detvu alebo Bystricu, alebo ponúkla niečo zajesť. Vo vyššom veku Antoška žila v Papradne. Žila u svojej sestry Viľmy, ktorú si mnohí pamätáte ako dlhoročnú poštarčku, ktorá ešte pešo chodila po podjavorníckych osadách, a tak roznášala poštu. Viľma a jej rodina sa takto prejavili ako dobrí ľudia, keď sa o ňu v starobe postarali, pretože nikoho iného bližšieho nemala a sama žiť u Levčvo už nemohla.

Ľudvík, Antoškin brat, tiež pracoval vo fabrike kdesi na Morave. On však na víkend pravidelne chodil domov. Žil v dolnej izbe v rodičovskej chalupe. Z rozprávania viem, že bol sčítaný a rozhladený chlap, čo sa zaujímal o technické veci a všeobecné dianie. V určitom období mal kamarátsky vzťah s mladým učiteľom Ignátom, ktorý tu vtedy začínal svoju celoživotnú učiteľskú dráhu a nejaký čas pôsobil v podjavorníckej škole. Často vraj spolu viedli dlhé filozofické a technické debaty do noci. Ako sa patrilo na dobrých kamarátov, možno aj pri štamprfke alebo pohárku vína. Tento učiteľ bol šikovný a múdry chlapík vo viacerých oblastiach a od Boha mimoriadne nadaný človek z Papradna. Už to, že sa spolu kamarátili, môže byť určitým etalónom, akým človekom Ľudvík zostal aj ako dobrosrdečný chlap. Pamätám si, keď sme mali tak 4 či 5 rokov, že môj prvý kamarát z detstva, sused Ivan, občas len tak k nám dobehol zadychčaný: „Pojme k Ľudvovi!“ To bolo ešte v časoch, keď u nás malé deti mohli prísť hocikedy k hocikomu v susedstve bez zaklopiania a bez ohlásenia. Tak aj my vtedy. Jednoducho sme ho prišli na päť minút navštíviť. A on nás s úsmevom prijal. Vôbec sa netváril, že by ho to otravovalo. Odkiaľsi vytiahol žuvačku Pedro a podelil nás na polovicu. Navždy som si zachoval v pamäti vtedy pre mňa fantastické a unikátne riešenie zhasínania svetla v izbe. V mojich očiach vlastne svetlo na diaľkové ovládanie. Nad posteľou v dosahu rúk mal

spustenú holú žiarovku v objímke zavesenú na kábli. Keď ju v objímke odkrútil o pár závitov, svetlo v izbe zhaslo aj na stropnej lampe a on nemusel z postele vstávať k vypínaču. Strašne moc sa mi to ľúbilo a ticho som závidel, že my doma také nemáme. Inokedy na posedení medzi susedmi Ľudvík filozofoval: Já aňi ňevjem, čo je to trápeňje ... Já žjadné trápeňje ňemám. Až včera som na to prišól. Chcel som si uvaric rýžovú kašu a ňemal som rýžu. Ažtedy som porozumel. No to už je to trápeňje. Chcem varic rýžovú kašu a ňemám rýžu. No to už je to naozajsné trápeňje... Ako to často býva u nás ľudí, v relatívne mladom veku ho navštívila nevyliciteľná choroba. Keď už ležal na posteli a nevládal chodiť, jeho sestry Pavuľa od Bartkvo, Hana od Hruškvo a Viľma poštarčka spolu s Antoškú sa pri ňom striedali, aby nebol sám, lebo tiež nemal nikoho bližšieho. Služi im ku cti, že nezabudli ani na kňaza. Keď ho kňaz vyspovedal, ktorási zo sestier nahlas uvažovala, či by sa nemala vyspovedať aj Antoška. Vedť ktohovie, aký dlhý čas na spovedi nebola. Ľudvík to zaregistroval a za všeobecného smiechu a pobavenia všetkých prítomných odľahčil situáciu: „Nno, ňevjem, či by sa na to dal. To by tu mosil ostac tak tri dňi!“ Nestratil zmysel pre humor ani vo veľkých bolestiach na smrteľnej posteli ...

K článku pridala informáciu Ema Šmulíková, dcéra Viľmy Šamajovej (sestra Antošky): Antoška – Fifa, ako sme ju volali, nedožila u nás, aj keď nejaký čas u nás bývala. Keď začala mať zdravotné problémy a už nemohla byť sama, išla do domova v Pruskom, kde aj dožila.

J. Trulík

VIVAT PODŽIARAN

Poklad sa skrýva v ľudoch a piesňach

*Hadám to uš šecci vjece,
že ňeje ništ lepšje ve svece
jak s Papradna Podžiaran,
čo ze srcca spjevá vám.*

*Čiie tomu rokvo dzesac,
čo sme sa začali
po novém stretac
a najlepšja, povjem vám,
je partíja Podžiaran.*

*Šalát ňemám aňi rízec,
krúpnú som téš ňepekla.*

Té strach se mnú.

*Už len verím, že vám
studňa ňevyschla.*

*Ulejte si po pohárku,
na zdravje ho vypíce
a jednu si téš zaperce,
čo poteší vám srccce.*

*Pán Boch zaplac za každý dzeň,
čo sme spolu prežili,
za ohromné potešeňje,
čo do života sce mi priňesli.*

Veru, veru. Už je to 10 rokov, čo sme sa prvýkrát stretli v súčasnej zostave v kinosále nášho kultúrneho domu. Bolo to presne 25. 2. 2011 o 18.00 a nik netušil, ako to všetko dopadne. Ale všetci sme chceli, aby tie naše krásne piesne, zvyky a tradície zostali zachované aj pre budúce generácie. A možno to bol začiatok, nemôžem povedať, že úspechu, ale skôr zviditeľnenia našej krásnej dedinky a ešte krajších tradícií na celom Slovensku. Vytvájali sme sa postupne, skúšali pomalé či rýchle piesne, aj piesne z iných regiónov. No nakoniec sme si postupne uvedomili, že najväčší poklad máme doma. Že ako sa v piesni V srdci Javorníkvo spieva: *najkrajšje ze šetkých sú naše trávnice, keré ňenájdzece f celém šírém svece*. Poklad máme v piesňach, ale aj ľuďoch, ktorí nám ich za-

chovali. A preto si dnes ešte viac vážime tých skôr narodených, že sú nám ešte stále ochotní pomáhať, učiť nás niečo „nové“.

Musím povedať, že tých desať rokov ubehlo veľmi rýchlo. Postupne sa k nám pridávali noví speváci či muzikanti, no rozlúčili sme sa aj so skvelými členmi, ktorí nám stále veľmi chýbajú. No máme na nich aspoň krásne spomienky či už v spoločných zážitkoch, či mnohých videách. Keď som tak pozerala, kde všade sme vystupovali, narazila som na jedno video, kde spieva na Ondrejovských hodoch dedko Vilko s Palkom Máčkom. Aj som sa usmievala, aj som plakala, keď som videla tých dvoch kamarátov, takých beťárov, ktorí teda všeličo povymýšľali. Veľmi nám chýba Irenka, ale aj Pavuľka, Marcin či Janko. To sú tí, s ktorými sme sa za tých 10 rokov stretali a boli neodmysliteľnou súčasťou Podžiaranu. Som rada, že sa k nám postupne pridávajú aj deti, teda niektorí už riadni mládenci, ktorí zastanú svoje miesto. Na jednej strane nám troška znížili vekový priemer, no priniesli aj svoj krásny spev či umenie hrať na rôznych hudobných nástrojoch. A tak vďaka nim môžeme skúšať nové a nové veci.

To by som nebola ja, keby som aj nejaké čísla nedala... Tak za tú druhú päťicu rokov sme zvládli 151 vystúpení na 49 miestach na Slovensku či Morave, pričom to bolo 68-krát práve u nás v Papradne. Sedemkrát sme vystupovali v Bratislave, štyrikrát vo Východnej. Vystúpení by bolo určite viac, ale zo známych príčin bol minulý rok trocha chudobnejší. Priemerne sme mali okolo 34 vystúpení za rok. Keď

k tomu pripočítam 130 vystúpení za prvých 5 rokov, dostaneme až neuveriteľné číslo 281 vystúpení. K tomu každý týždeň skúšky, niekedy aj dvakrát, spoločné posedenia či náhodné stretnutia. Niekedy sa zdalo, že sme spolu viac ako so svojimi rodinami, že Podžiaran sa nám stal druhou rodinou. Ale skôr sa tieto dve rodiny spojili, lebo tí naši najbližší sú našimi najväčšími fanúškami a podporovateľmi, a pokiaľ sa dá, idú vždy s nami. A v posledných rokoch sa mi zdá, že takú veľkú rodinu tvoríme všetci spoločne. Asi to začalo práve súťažou Zem spieva, kedy sme si v Papradne všetci uvedomili, že u nás máme niečo jedinečné. A ešte viac sme začali držať spolu. A to, že nám je tu naozaj dobre, uvideli aj v súťaži Dedina roka, a preto ju vyhralo práve legendárne Papradno. Ďakujem vám všetkým, že nás stále podporujete, fandíte a verím, že sa opäť budeme môcť stretávať na spoločných podujatiach. Ďakujem aj starostovi, Zuzke a všetkým poslancom, že máme v nich stále oporu a sú ochotní pomáhať pri každej akcii, ktorá sa u nás koná.

Za posledné roky sme si možno najviac obľúbili Ondrejovské hody. Asi každý čaká, čo zase vymyslíme, a som rada, že máme medzi sebou toľkých vymyselníkov. Či už to bola scénka Nakukač, Repete Podžiaran, Oharica prevídherná, Z rozprávky do rozprávky, Zlatá papradňanská hrablička. Toľké texty, čo sme vymysleli o kostýmoch nehovoriac. Priznajte sa, na koho si spomeniete, keď si na hody spomínate? Ja mám veru viac tipov. Každá scénka mala niečo do seba, no najdôležitejšie bolo, že potešili všetkých nás.

Aby som len nespomínala... Predsa sa nám niečo podarilo. Počas Vianoc vysielali na TV Považie vianočný koncert, ktorý sme natočili v našom kostole.

Začiatkom februára na TV Folklorika odvysielali recept *Krúpná baba* a musím povedať, že Jožke a Jankovi to teda výborne šlo a tá *krúpná* bola ohromná... Veľmi ma teší, že naše nové dvoj-CD OMELINKI, ktoré bolo spolufinancované z dotácie Ministerstva kultúry Slovenskej republiky, zožalo taký ohlas. Keď počúvam piesne poprepletané hovoreným slovom, to je naozaj zážitok. A zase to druhé je naozaj pre *potešeňje* tak, ako je tam uvedené. S Alžbetkou, Leou a Samkom Klabníkom sme natočili krátke videá, ktoré sme prihlásili do online súťaže Neprestaňme hrať a spievať, ktorý organizovalo Regionálne kultúrne centrum v Prievidzi. Úspech zožali veľký. Všetci traja získali zlaté pásmo a Alžbetka aj špeciálnu cenu poroty za výnimočnú interpretáciu regionálneho piesňového materiálu.

So smútkom v srdci sme sa rozlúčili s bývalým členom Podžiaranu Matúšom Lališom, ktorý bol dlhé roky jeho súčasťou. Je nám ľúto, že sme sa s ním nemohli prísť aj osobne rozlúčiť, no keď to bude možné, určite to napravíme.

Pevne verím, že si čas, kedy sme sa nemohli vidieť, riadne vy nahradíme a opäť budeme môcť potešiť seba aj vás všetkých. A na záver pár veršov od anonymného básnika... Ale možno prídete na to, kto ním je.

Lenka Jandušíková

10 rokov s Lenkou

*Pod vedzeňim našej Lenky
máme radosc velikú.*

Eščeze hu máme.

*Veľkú poklonu za pripomenku
hěj vzdáváme.*

*Čože kedz' e tu tá „korunová“ kríza,
každý len tak oknom zízá,
kedyže to prejde?*

*A kedyže sa zasěj náš „ansábel“
zėjdze?*

*Zaprac si tak jako loňi
pri Mlječáku pod lípú,
aby sme zas mali ze stretnucja,
áj kedz na dva metry,
s toho radosc ňejakú.*

*Už to chýbá - verce mi,
vidzec sa a pozdravic,
z kohosi si sprandu spravic,
potom si zaspjevac, nacvičic čosi
nové a potom sa zabavic.*

*Ňech to „svinstvo“ idze dolu vodú.
A ňech na to mladzi ňezabudnú,
že sme mosili „ksichty“ nápapul-
ňíkyma chráňic.*

*Huby naše mosili sušic, koronu
zaháňac a na skúšce si ňevypic!*

*Tak ma to čiľ kopa múza,
že mi s toho idú po chrbcce zim-
mriavky – hrúza!*

Lea

Samko

Alžbetka

Návraty k zime

V zdravom tele zdravý duch.

Aha, veď ten snehuliak je väčší ako naša pani učiteľka.

Ohromné papradňanské slová I

L	B	Y	W	M	H	J	G	T	R	U	F	T	Y	J
G	A	X	F	R	T	S	Á	H	J	R	U	I	H	A
V	L	L	O	X	B	A	M	K	I	J	K	K	F	F
Y	C	S	A	U	H	M	B	F	H	R	N	Ž	É	T
A	V	G	M	Ý	H	I	M	U	Y	Ó	Z	G	V	Y
É	V	P	Z	C	X	E	Ž	O	T	O	D	U	H	M
A	T	E	F	A	D	Á	R	P	M	G	N	D	L	U
J	Ň	I	H	E	N	C	Y	X	P	O	W	I	J	Q
Z	Á	I	C	U	R	Č	I	T	O	S	F	N	L	D
O	K	T	Š	É	S	H	V	W	I	O	O	D	A	D
Á	E	E	N	T	N	O	A	Q	E	Z	L	Z	B	J
Y	J	P	Ý	E	Ň	O	P	J	O	T	M	E	E	Z
Q	R	Z	R	I	H	T	Á	J	T	Ú	P	U	I	H
I	B	T	E	E	P	E	L	W	H	A	A	L	F	G
H	W	E	K	Z	D	V	V	Y	F	S	D	Á	L	E

© Mgr. Denisa Macošincová

Hentáj
Určito
Onéci
Tájtú
Otože
Indze
Práda
Laľa
Kerý
Voňi
Furt
Lepe
Osvé
Ňišť
Hen
Káj
Toj
Těž
Áľe
Hým
Ba
Já
Nó

Ďakujeme Jozefovi Gardoňovi, Antonovi Hluškoví, Jaroslavovi Vašítkovi a Miroslavovi Lapuníkovi za úpravu bežeckej stopy na Vrchovej.

Bežkovanie

Hore brehom, dole brehom,
zavialo nám kopce snehom.
Zavítala zima k nám,
nový darček prevetrám.

Dám ja rýchlo zbohóm núde,
Fialková zo mňa bude.
Križom-kražom ako slíže
po snehu sa klížu lyže.

Ráno na mňa volá mamka,
veď si tenká ako slamka.
Raňajky si dobré daj
a už toľko nebehaj.

Aj keď ďaleko ja zájdem,
cestu domov vždycky nájdem.
Chytím stopu snehovú
a už brázdím Vrchovú.

Vidím Štiavnik, kričí tato,
za čaj by som dala zlato.
Otec ešte trocha váha,
mňa však únava už zmáha.

Plačem, padám od únavy,
doprajte mi oddych malý.
Pri kaplnke posedíme,
chvíľočku sa pomodlíme.

A potom smer koliba,
nič iné mi nechýba!
Vydýchnuť mi nedajú,
bielu stopu hľadajú.

Už aj oči sa mi križia,
topánky mi strašne blížia.
Kam ma to zas vediete,
už mám otlak na päte.

Našťastie zas prišla jar,
na povelu bežky daj.
Dobre mi ich uschovajte
a rok mi zas pokoj dajte!

Valentínka Koreníková

Atlétka Lucia Martincová druhá na Slovensku

Rodáčka z Papradna, členka atletického oddielu Olympia Považská Bystrica – Lucia Martincová získala na Halových majstrovstvách juniorov Slovenska v atletike striebornú medailu v disciplíne vrh guľou. Po štvrtom pokuse si dokonca ešte držala vedúcu pozíciu a svoj osobný rekord zlepšila takmer o meter a pol. Veríme, že zverenkyňa trénera Tomáša Kukučku ešte v budúcnosti zamieša karty aj na Halových majstrovstvách Slovenska dospelých. (dm)